

PASCAL ENGMAN MENESTYKSEN HINTA

»Engman on jälleen
ylittänyt itsensä.»

– AFTONBLADET

SUOMENTANUT PEKKA MARJAMÄKI

WSOY

Pascal Engman

MENESTYKSEN HINTA

SUOMENTANUT PEKKA MARJAMÄKI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän kirjan suomennostyötä.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Ensimmäinen painos

Ruotsinkielinen alkuteos *Bestseller*

Copyright © 2023 Pascal Engman

First published by Bookmark Förlag, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Suomenkielinen laitos © Pekka Marjamäki ja WSOY 2025

Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-51431-3

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@wsoy.fi

Linnealle ja Benjaminille.

Vuonna 2022 Ruotsissa ammuttiin hengiltä 62 ihmistä. Kuolleita oli pelkästään Tukholman alueella kolmekymmentä. Ruotsissa tehdään ampuma-asesurmia kuusi kertaa enemmän kuin Tanskassa, Norjassa ja Suomessa yhteensä.

Miehet potkivat Vanessaa päähän, selkään ja mahaan. Hän käpertyi kokoon ja yritti suojata tärkeitä elimiään. Hänen ainoa mahdollisuutensa selviytyä olisi se, että joku sivullinen tulisi keskeyttämään pahoinpitelyn, muussa tapauksessa miehet potkisivat hänet hengiltä.

Vanessan viimeiset tietoiset ajatukset kohdistuivat Celineen. Hän muisti, kuinka oli ensi kertaa astunut nuhjuiseen asuntoon Bredängissä ja nähnyt tytön, josta oli sittemmin tullut hänen tyttärensä.

Celinen alkoholisoitunut isä oli kuollut ja jättänyt tytön yksin.

Nyt Vanessa tekisi samoin.

ESINÄYTÖS

Tukholma

HARMAAN PORSCHE Cayennen nahkaistuini natisi, kun asianajaja Lukas Vingstål kurottui nappaamaan läppärinsä matkustajan penkiltä. Hän sammutti auton moottorin, mutta jätti radion päälle. Albyn metroaseman pysäköintialue oli hiljattaisen sateen kastelema. Hän kallisti istuinta hie-
man taaksepäin, asetti tietokoneen syliinsä ja avasi sihteerinsä lähettämän sähköpostin, johon oli liitetty kahdentoista oikeudenkäyntiavustajan paikkaa hakevan tarjokkaan ansio-
luettelot. Lukas karsi joukosta oitis kaikki viisi miespuolista hakijaa ja ryhtyi tutkimaan jäljelle jääneiden seitsemän naisen hakemuksia. Hän tarkasteli liitteeksi tallennettuja valokuvia ja syynäsi sitten puhelimellaan kolmen kauneimpana pitämänsä naisen somekanavia, ensin Instagramia, sitten Facebookia. Naiset olivat kaikki alle 25-vuotiaita ja tuntuivat viettävän aktiivista sosiaalista elämää. Hän ohitti perhe- ja valmistujaiskuvat ja katsoi lähemmin otoksia, joissa hakijat poseerasivat pelkät bikinit yllään tai juhlivat kevyesti pukeutuneina kaoottisen oloisissa yökerhoissa. Sitten hän soitti sihteerilleen.

»Minä täällä», hän sanoi samalla kun pysäköintialueelle kaartoi mopo, jonka renkaat roiskivat vettä ympäriinsä.

»Hei, Lukas», sihtööri sanoi. »Miten kuulustelu meni?»

Lukas ei vastannut kysymykseen.

»Olen juuri käynyt hakemukset läpi. Meidän täytyy tukea naisia. Tasa-arvo on tärkeää, enkä voisi katsoa itseäni peilistä, jollen olisi mukana muuttamassa yhteiskuntaa. Meidän on taisteltava, jotta alalle saadaan lisää naisia.»

Mopo tuli lähemmäs. Kuljettaja, jolla oli punainen collegepusero ja sen päällä musta untuvaliivi, pysäytti kulkupelin ja otti kypärän päästään. Poika oli korkeintaan kaksi–kolme-toistavuotias. Ylähuulessa haituvaiset viikset, silmissä pitkät mustat ripset. Emre Gökcenin tsupparit olivat päivä päivältä nuorempia, Lukas ajatteli ja viittoi poikaa odottamaan.

»Haluan, että varaat haastattelun Lovisa Linanderin, Freja Johanssonin ja Olivia Valenzuela-Tomassonin kanssa.»

»Hoituu. Oliko vielä muuta?»

»Ei.»

Lukas katkaisi yhteyden, kääntyi teinipojan puoleen ja laski ikkunan puoliväliin. Poika katsoi ihailen hänen kullaväristä Rolexiaan.

»Tulin juuri kuulustelusta Kronobergin vankilasta», Lukas sanoi. »Kerro Emrelle sellaisia terveisiä, että kaikki vaikuttaa hyvältä. Jabrilia vastaan ei ole kunnan todisteita. Onko tavarat siirretty, niin kuin pyysin?»

Poika nyökkäsi.

»Mä luulisin, joo.»

»Sitten kaiken pitäisi olla kunnossa.»

Lukas painoi nappia, ja ikkunaruutu lähti nousemaan.

»Se haluaa nähdä sut», poika sanoi.

Lukas irrotti sormensa napilta niin että ikkuna jäi muutamaksi sentin raolleen.

»Nytkö?»

»Niin.»

Lukas hieraisi sileäksi ajeltua leukaansa. Botkyrkassa toimivan Hämähäkit-rikollisverkoston johtaja Emre Gökcen oli hänen tärkein yksittäinen asiakkaansa. Lukas oli hoitanut verkoston laskuun kaksi isoa oikeusjuttua ja päätynt

niiden ansiosta Ruotsin asianajajien edellisvuotisen palkkiovertailun kolmannelle sijalle. Tänä vuonna hän täyttäisi neljäkymmentä ja saattaisi siirtyä palkkiolistan kärkeen. Hänen täytyisi kuitenkin pitää Emre tyytyväisenä. Asianajajan ammatti oli muuttunut viime vuosina. Päämiehistä oli tullut asiakkaita, jotka olivat hyvin tietoisia omasta merkityksestään. Puolustusasianajaja saattoi veloittaa törkeästä huumausainerikoksesta neljänsadan tuhannen kruunun palkkion, murhaoikeudenkäynnistä melkein miljoonan. Mutta jos asiakkaat eivät olleet tyytyväisiä edustajansa toimintaan, he vaihtoivat toimistoa. Muut nälkäiset juristit olivat valmiita astumaan tilalle.

»Minne minun pitää mennä?» Lukas kysyi.

»Aja mun perässä», poika sanoi ja painoi kypärän takaisin päähänsä.

Kaksikymmentä minuuttia myöhemmin pojan ohjaama mopo pysähtyi Hallundan Kornvägenille. Lukas ohjasi autonsa sen taakse. Hän jätti tietokonelaukun matkustajan penkille, sillä kukaan paikallinen ei edes ajattelisi murtautuvansa hänen Porscheensa. Hämähäkkien vahtipojat pitivät korttelia jatkuvasti silmällä.

Hän suoristi tummaa pukuaan ja tarkasteli edessä kohoavaa keltaista vuokratkompleksia. Parvekkeiden vihreät suojakaiteet täplittivät talojen julkisivuja. Mopopoika osoitti läheisen talon alaovea, ja Lukas suuntasi askeleensa sitä kohti. Kaksi portaikossa päivystävää seitsemäntoistavuotiasta nuorta katsoi häntä välinpitämättömän oloisina. Toinen heistä avasi kellarin oven ja huusi Emren nimeä.

»Mee sisään», poika sanoi.

Lukas astui pitkään käytävään, jonka seinät olivat huokoista betonia. Emre odotti käytävän päässä. Hän oli tappanut kaksi miestä, mutta välttänyt Lukaksen ansiosta tuomion kummallakin kerralla. Emre oli lisäksi yllyttänyt ainakin

kahteen muuhun murhaan, mutta kyseisissä tapauksissa todisteet eivät olleet riittäneet edes pidätykseen.

Emre ojensi kätensä, ja Lukas tarttui siihen.

»Miten menee, veli? Onko perheellä kaikki ookoo?»

Lukas nyökkäsi jäykästi. Hän ei pitänyt siitä, että asiakkaat ottivat puheeksi hänen perheensä.

»Mikä paikka tämä on?» hän kysyi.

»Vanha väestönsuoja. Mulla on serkku, joka on töissä kaupungilla. Se järkkäsi avaimet.»

Emre osoitti paksua avointa teräsovea, ja he jatkoivat peremmälle väestönsuojaan. Ilmassa leijui hasiksen makea tuoksu. Huoneessa olevalla sohvalla istui kaksi lihaksikasta miestä, jotka Lukas tunnisti entuudestaan, vaikkei muistanutkaan heidän nimiään. Pöydälle oli asetettu iso televisio, jossa pyöri parhaillaan vapaaottelumatsi.

»Mun pitää jutella Lukaksen kanssa kahdestaan.»

Miehet nousivat, ottivat joitintinsa mukaan ja poistuivat huoneesta. Emre sääti television äänenvoimakkuuden hiljemmalle.

»Istu.»

Kuvitteliko Lukas vain vai kuulostiko Emren ääni jännittyneeltä? Hän katsoi liian tahrinsohvaa. Liituroitapuvun housut pitäisi viedä tämän jälkeen pesulaan. Emre siirsi tuhkakupin pöydältä, istuutui nukkavieruun nojatuoliin Lukasta vastapäätä ja ojensi kännykkänsä. Lukas otti laitteen käteensä ja katsoi sen haljennutta näyttöä. Puhelimessa näkyi video, jonka aloitusruudulla erottuivat verinen harmaa pusero ja jonkun alaleuka.

»Kuka tämä on?» Lukas kysyi.

»Ei sillä ole väliä. Kuuntele, mitä se sanoo.»

Lukas veti syvään henkeä ennen kuin napautti videon pyörimään. Kuvassa näkyvää poikaa lyötiin ja potkittiin päähän ja ylävartaloon. Poika huusi, kieri maassa ja yritti suojata itseään. Väkivalta kuvotti Lukasta, mutta hän pakottautui

katsomaan videon loppuun. Pahoinpitely jatkui, ja uhri rukoili hakkaajia lopettamaan. Kaiuttimesta kuului Emren kumeeaa, tylyä naurua.

»Nyt se tulee», Emre sanoi.

Poika sopersi jotakin epäselvää, hänen veriset huulensa tärisivät. Lukas painoi kännykän lähemmäs korvaa erottaakseen pojan sanat. Emre katsoi häntä tiukasti. Äkkiä hän tajusi, mitä poika sanoi. Äänestä huokui ilmiselvä kuolemanpelko. Kuva pysähtyi, mutta Lukas puristi yhä puhelinta kouristuksenomaisesti ja tuijotti vasikannahkaisia kenkiään.

»Onko toi totta?» Emre kysyi matalalla äänellä.

»Minä...»

Lukas ei ehtinyt kohottaa katsettaan, ennen kuin Emre painoi pistoolin piipun hänen otsaansa vasten.

»Onko toi totta?» Emre kysyi uudestaan.

Hän tarttui Lukasta hiuksista ja survaisi piipun poskea vasten niin että kylmä metalli kalahti kulmahammasta vasten. Ikeneen sattui.

»Anteeksi», Lukas kuiskasi.

OSA 1

Olen kuullut juttua uudenlaisesta diilistä gangsteriasianajajien ja heidän asiakkaittensa välillä. Eräänlaisesta provikkajärjestelmästä. Provisiota tarjoavilla asianajajilla on antaa asiakkaalle erityinen etu: jos valitset minut puolustusasianajajaksesi, saat osuuden asianajopalkkiosta. Toisin sanoen siitä, joka pulitetaan valtion pussista. Tällä tavalla veronmaksajien rahoja päätyy rikollisten taskuun, eikä järjestelystä voi puhua halaistua sanaa, koska asiakkaan ja asianajajan välistä kommunikaatiota suojaa pyhä vaitiolovelvollisuus.

Syyttäjä.

1

RIKOSKOMISARIO VANESSA Frank käveli Sveavägeniä pitkin Aadolf Fredrikin kirkon vieritse. Varhaisesta ajankohdasta huolimatta ilma oli jo lämmin. Tukholmassa saataisiin jälleen kerran nauttia lämpimästä syyskuun lopun päivästä, jollaisilla kaupunkilaisia tätä nykyä usein hemmoteltiin. Oli torstai, ja illan tullen kadun vastakkaisen puolen terassit olisivat täpötäynnä väkeä. Nyt ihmisillä oli kuitenkin kiire työpaikoilleen. Pyöräteiden väliset ajoradat olivat tupaten täynnä aamuliikennettä. Edellisenä iltana ja yönä oli satanut voimakkaasti, ja kaikki ajoradan halkeamat olivat veden peitossa. Ilma tuntui raikkaalta ja kevyeltä hengittää.

Edempänä jalkakäytävän laidalla oli kaksi pientä rakennusta – nakkikioski ja yleinen käymälä, jonka poliisi oli eristänyt. Vihreän vessarakennuksen vieressä oli teknisten tutkijoiden harmaa pakettiauto. Ulkopuolella päivysti univormuasuinen poliisi.

»Vanessa Frank, keskuspiirin törkeiden rikosten osasto», Vanessa ilmoitti ja näytti virkamerkkiään, ennen kuin kumartui sinivalkoisen eristysnauhan alitse. Käymälän ovi oli avoinna, ja sen edessä oli tekninen tutkija, joka seisoi selin Vanessaan. Suojapuvun alas laskettu huppu paljasti, että miehen hiukset olivat alkaneet harventua. Vanessa katsoi tutkijan takana olevaa ahdasta tilaa. Vessanpönttöä ympäröivät valkoiset seinät olivat punaisten verivanojen juovittamia, ja uritetulla muovilattialla näkyi suuria määriä tummaa verta.

»Noin paljon verta menettänyt ihminen ei varmaan ole enää elossa», Vanessa totesi.

Tekninen tutkija, jonka hän tunsu etäisesti, kääntyi hänen puoleensa.

»Tuskinpa», mies sanoi.

Vanessa astui lähemmäs ja tunsu vessasta uhkuvan äitelän verenhajun.

»Pyydän kollegoita tsekkaamaan sairaalat», hän sanoi.
»Kuka hälytti poliisin paikalle?»

»Samhallin siivooja.»

»Mihin aikaan?»

»Puoli seitsemältä aamulla.»

Vanessa siirtyi muutaman askeleen sivulle ja silmäili ympärilleen. Kyseessä oli ilmaisvessa, joten maksukorttietoja ei voitaisi hyödyntää uhrin tai tekijän jäljittämiseen.

Katukeittiön puisella terassilla istui Samhall-huoltoyrityksen työvaatteisiin sonnustautunut tummaihoisen miehen kanssa vaimealla äänellä.

Hieman kauempana Sveavägenin toisella puolella oli paikka, jossa pääministeri Olof Palme oli ammuttu kuoliaaksi vajaa neljäkymmentä vuotta aiemmin. Vanessa muisti illalliskutsut, jotka hänen isänsä oli järjestänyt tapahtuneen jälkeisenä päivänä. Vieraat olivat juoneet maljoja ja tanssineet koko yön. Hän ei muistanut koskaan aiemmin nähneensä isää yhtä onnellisena. Isän viimeinen leposija oli viereisen kirkon hautausmaassa. Kuten oli Palmenkin.

Vanessa katsoi vastapäisten talojen julkisivuja ja mietti, olisiko jonkin kaupan tai ravintolan turvakamera voinut kuvata käymälän lähistöä. Yöllinen kaatosade ja suhteellisen pitkä etäisyys heikentäisivät kuvanlaatua huomattavasti, mutta aina kannatti yrittää. Hän otti esiin puhelimen ja soitti pomolleen Mikael Kaskille.

»Niin?» Mikael vastasi.

»Täällä on valtava määrä verta, mutta uhrista ei ole tietoaakaan. Voitko käskää jonkun soittamaan sairaaloihin ja kysymään hätäkeskuksesta, onko sinne tullut yön aikana puheluita, jotka voisivat liittyä tähän?»

Vanessa kuuli kolahduksen, kun Mikael laski mukin työpöydälleen.

»Järjestän asian.»

»Otan sillä välin selvää, saako lähialueen valvontakameroista irti mitään kiinnostavaa.»

Vanessa astui ajoradalle ja lähti luovimaan ruuhkaan jumiutuneiden ajoneuvojen lomitse kadun yli. Kun hän oli melkein tien toisella puolella, hän seisahtui päästääkseen sähköpotkulaudalla täyttää häkää paahtavan keski-ikäisen miehen ohitseen.

»Sinulla ei varmaan ole tapana ajaa sähköpotkulaudalla, vai mitä, Mikael?»

Linjalle tuli hetken hiljaisuus.

»Ei, miten niin?»

»En tiedä mitään epäseksikkäämpää kuin skuuteilla ajavat aikuiset miehet. Tai no, ehkä aikuiset miehet, jotka eivät tiedä, miten vauvaa pidetään sylissä.»

»Täytyy muistaa tuo. Martin on matkalla sinne. Hänen pitäisi tulla minä hetkenä hyvänsä.»

»Hyvä», Vanessa sanoi. »Nähdään myöhemmin.»

Vessan vastapäinen Clas Ohlson oli kiinni ja avautuisi vasta tunnin päästä. Viereisessä talossa oli Bonnier-kustantamon toimisto, jonka näyteikkunassa oli esillä kolmisenkymmentä uutuuskirjaa. Vanessa painoi ovikelloa, mutta kukaan ei tullut avaamaan. Kun hän kääntyi lähteäkseen, hän huomasi, että Martin Wester oli harppomassa Sveavägenin poikki.

»Jätin auton rautatieasemalle ja tulin loppumatkan kävelen», Martin sanoi päästyään kadun yli. »E4 on edelleen suljettu onnettomuuden takia.»

Vanessa tarkasteli häntä ihmeissään.

»Minkä onnettomuuden?»

»Vesiliirtoon joutunut rekka kaatui Järva krogin kohdalla ja jäi kolmen ajoradan tukkeeksi. Sen takia liikenne seisoo täälläkin.»

Vanessan puhelin piippasi.

»Ei mitään sairaalasta eikä hätäkeskuksesta», Mikael kirjoitti.

Vanessa luki viestin ääneen Martinille, työnsi puhelimen takaisin povitaskuunsa ja tarkasteli mietteläänä kadun toisella puolella olevaa vihreää käymälää. Vessaa käyttivät usein narkomaanit ja kodittomat, jotka hakivat sieltä suojaa kylminä talviöinä ja sateisella säällä.

»Ihminen, joka on menettänyt noin paljon verta, ei ole voinut kävellä täältä minnekään. Ei ilman apua. Enkä oikein usko, että tekijät olisivat raahanneet ruumista tai pahasti loukkaantunutta henkilöä perässään ympäri Tukholman keskustaa. Siitä olisi tullut ilmoituksia hätäkeskukseen.»

Martin nyökkäsi, ja Vanessa jatkoi.

»Voimme toisin sanoen olla melko varmoja, että uhrin siirtämiseen on käytetty ajoneuvoa, mikä on sinänsä hiukan outoa.»

»Miten niin?» Martin kysyi.

Ajoradalta kuului vihainen tööttäys, ja pian äänimerkkejä alkoi kajahtella ilmoille yhä enemmän.

Vanessa odotti, kunnes meteli oli lakannut.

»Jos kyse oli tappoon tai murhaan päättyneestä kännitappelusta, kuten verijäljistä voisi päätellä, ei ole kovin tavalista, että tappaja siirtäisi uhrin muualle. Toisaalta taas, jos murha oli suunniteltu etukäteen, en olisi itse ainakaan valinnut tekopaikaksi yleistä vessaa Tukholman vilkasliikenteisimmän kadun varrella.»

TÄYDELLISESTI KIRJOITETTU MURHA.

Huippumenestynyt kirjailija Raymond Salinas murhataan kotiovellaan. Kun rikostutkija Vanessa Frank määrätään tutkimaan tapausta, hän alkaa pian aavistella, että murha kytkeytyy kirjailijan työstämään romaanikäsikirjoitukseen. Alamaailmasta kirjoittaneella Salinasilla on ollut kytköksiä niin kotimaisiin kuin kansainvälisiin rikollisverkostoihin – ja monilla on ollut syytä toivoa trilleristin kuolemaa. Miten pitkälle kirjailija on mennyt menestyksen vuoksi?

»Korkeimman tason trilleri.»

– *Nettavisen*

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-51431-3